

بیمارستان شهید محمد منتظری

بیماران سکته مغزی

Cerebrovascular accident (CVA)

تاریخ تدوین : ۱۳۹۸/۰۹/۲۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۹/۰۹

تاریخ بازنگری بعدی : ۱۴۰۷/۰۹/۰۹

کد: MH.BR.PE.INM.۱۶۱

واحد آموزش به بیمار

تعریف سکته مغزی:

سکته مغزی زمانی اتفاق می افتد که خونرسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف می گردد. این قسمت از مغز دیگر نمیتواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد این وضعیت را اصطلاحاً سکته مغزی میگویند.

انواع سکته مغزی:

۱ - سکته هایی که به دنبال قطع روند خونرسانی به ناحیه از آن اتفاق می افتد این نوع سکته ناشی از عدم خونرسانی و رسوب ذرات چربی در عروق مغزی است که باعث انسداد کامل شده و یا به صورت لخته سرگردان درآمده و سبب انسداد رگ های کوچکتر مغز می شود.

۲ - سکته هایی که در اثر خونریزی به داخل بافت مغز ایجاد میشود این نوع سکته زمانی به وجود می آید که سرخرگ مغزی دچار پارگی شده باشد و در اثر آن خون وارد فضای مغز یا فضای بین سطح خارجی مغز و استخوان جمجمه شده باشد.

علائم سکته مغزی:

در بیشتر افراد علائم سکته مغزی به سرعت و در عرض چند ثانیه یا چند دقیقه بعد از انسداد رگ خود را نشان میدهد. علائم هر سکته مغزی بستگی به قسمتی از مغز دارد که دچار گرفتگی شده است. این علائم امکان دارد شامل موارد زیر گردد: ضعف و کرختی صورت و بازوهای پاها به خصوص در یک

طرف بدن و فلج شدن آنها، عدم تعادل و لنگ زدن، اختلال در تکلم و ناتوانی در صحبت کردن، اشکال در بلع، سردرد شدید و ناگهانی، بی اختیاری ادرار و مدفوع و در سکته های خونریزی دهنده علائم عبارتند از: استفراغ، تغییر ناگهانی در وضعیت هوشیاری، سردردهای ناگهانی و اغلب با فقدان هوشیاری

توجه توجه: در صورت مشاهده

علائم فوق حتما در کمتر از سه

ساعت به نزدیک ترین مرکز

اورژانس مراجعه نمایید

رعایت نکات بهداشتی، تغذیه، فعالیت:

۱- در بیمارانی که اختلال بلع دارند و برای آنها سوند بینی-مده ای کار گذاشته شده و از راه دهان چیزی نمیخورند رعایت بهداشت دهان و دندان و شست و شوی مرتب دهان و استفاده از دهان شویه توصیه میشود

۲- در مورد بیمارانی که محدودیت حرکتی دارند، پیشگیری از زخم بستر مهم است لذا توصیه میشود:

* تغییر وضعیت بدن بطور مرتب هر ۲ ساعت

* تمیز و خشک کردن پوست بعد از هر بار دفع

* فراهم کردن تغذیه و مایعات به میزان کافی

* صاف بودن ملحفه های زیر تن بیمار

*ماساژ نواحی پشت کمر

۳- در صورتیکه بیمار دارای سوند ادراری است رعایت نکات زیر الزامی است:

*کیسه ادراری نباید کشیده شود

*نباید کیسه ادراری خیلی پر شود چون ادرار به مثانه برگشت میخورد و باید مرتب خالی شود

*محل ورود سوند باید روزی ۲ بار تمیز و خشک شود

۴- برای کاهش فشار داخل جمجه سربیمار باید ۳۰ درجه بالا باشد

۵- رژیم غذایی کم نمک و کم چرب توصیه میشود و هنگام غذا دادن با سوند بینی معده ای بیمار باید حالت نیمه نشسته داشته باشد و تا نیم ساعت پس از غذا دادن در همین وضعیت باقی بماند

۶- برای حفظ تحرک مفاصل و دستیابی مجدد به کنترل حرکتی و بهبود و تقویت گردش خون و پیشگیری از امبولی، اندامها را باید بطور غیرفعال ورزش داده شود ورزشها حداقل روزی ۵ مرتبه و هربار به مدت ۱۰ دقیقه انجام شود

۷- بهتر است بیمار به طرف مبتلا قرار نگیرد زیرا باعث اختلال حسی میشود

۸- جهت پیشگیری از نزدیک شدن شانه ها بهتر است بالشی زیر بازو قرارگیرد به طوری که ارنج بالاتراز شانه و مچ دست بالاتر از ارنج قرارگیرد

۹- انگشتان در وضعیت خمیده و کف دست به طرف بالا قرار گیرد

۱۰- در اختلالات بینایی بیمار تمایل دارد که از نیمه اسیب دیده بدن حذر نماید و تمایل به فراموشی و فاصله گرفتن از آن نیمه دارد که در این مواقع باید شرایطی را فراهم کرد که طرف مبتلا در معرض دید بیمار قرار گیرد

مواردی که باید به پزشک مراجعه کرد:

در صورت بروز علایمی مانند گزگز ناگهانی و بی علت و یا ضعف و کرختی یک طرف بدن، سردرد شدید ناگهانی، تاری دید، اشکال در تکلم، تشدید علایم قلبی و تغییر علایم حیاتی باید به پزشک مراجعه کرد.

مواردی که باید به صورت اورژانسی به اورژانس بیمارستان مراجعه کرد:

کاهش سطح هوشیاری - زمین خوردن و اسیب به سر، تب و تشنج و هذیان گویی، در صورتی که داروهای ضد انعقاد مثل وارفارین مصرف میکنند اگر خون در ادرار مشاهده کردید و یا داشتن مدفوع تیره رنگ و یا استفراغ خونی و یا خونریزی از لثه، خون

مردگی و یا لکه های قرمز زیر پوست و یا خون دماغ و خلط خونی باید به اورژانس مراجعه کرد

راه های پیشگیری از بروز سکتة مغزی:

۱ - کاهش فشار خون بالا

۲ - کنترل بیماری های قلبی

۳ - کاهش کلسترول بالا

۴ - کنترل دیابت

۵ - مدیریت چاقی

۶ - سیگار کشیدن را متوقف کنید

۷ - مدیریت استرس

۸ - فعالیت بدنی

منابع: پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث